

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Závěrečná zpráva o plnění zakázky „KURIKULUM S – Vzdělávání lektorů a konzultantů formou koučování“

Obsah

1. Úvod: charakteristika zakázky	2
1.1 Informace o zakázce	2
1.2 Vzdělávací moduly a jejich cíle:	2
1.3 Harmonogram a místa koučování.....	2
2. Informace o průběhu koučování.....	3
2.1 Čerpání hodin.....	4
3. Sledování zakázky a hodnocení vzdělávání.....	4
3.1 Vyhodnocení telefonických hovorů s účastníky a elektronického dotazníku ke koučování.....	5
3.2 Spolupráce všech zúčastněných stran veřejné zakázky.....	5
3.3 Shrnutí a doporučení firmou Interquality.....	6
4. Závěr	6

Červenec 2012

Zpracovaly: Dita Slavíková, Radka Rejtharová, Ester Franzová

1. Úvod: charakteristika zakázky

1.1 Informace o zakázce

V rámci projektu Kurikulum S se podařilo zrealizovat zakázku s názvem „KURIKULUM S - Vzdělávání lektorů a konzultantů formou koučování“. Předmětem veřejné zakázky byly služby spojené se vzděláváním lektorů a konzultantů z regionálních center a NÚV. Vzdělávání mělo přispět ke zlepšení odborných kompetencí lektorů a konzultantů projektu a následně ke zkvalitnění jejich práce s cílovou skupinou učitelů středních odborných škol a středních odborných učilišť. Do metody koučování se zapojilo 100 účastníků z 13 krajů České republiky. Vzdělávání probíhalo v samém závěru projektu (2009 – 2012). Službu bylo možné realizovat na základě prodloužení projektu. Zakázka byla zahájena vyhlášením veřejné zakázky malého rozsahu na služby (v souladu se zákonem o veřejných zakázkách 137/2006 Sb. a směrnicí MŠMT pro zakázky malého rozsahu) dne 6. 1. 2012. Do výběrového řízení se přihlásily dva subjekty, z nichž byl hodnotící komisí vybrán vítězný subjekt, firma Interquality. S touto firmou byla dne 6. 3. 2012 podepsána smlouva a zahájena realizace zakázky.

Cílem veřejné zakázky bylo zajištění organizace a realizace vzdělávání lektorů a konzultantů formou koučování. Obsah vzdělávání tvořilo 5 modulů. Účastníci si mohli vybrat formu koučování a to buď individuální či skupinovou (s maximálním počtem osm osob).

1.2 Vzdělávací moduly a jejich cíle:

Vzdělávání bylo rozděleno do pěti tematických modulů o 60 hodinách, každý s částí samostudia a s částí vedenou koučem. Počet hodin na každý blok byl stanoven na 12, z toho 6 hodin samostudia a 6 hodin formou koučování. Jednotlivé moduly:

1. **Modul konzultanta pro střední školy**, cíl koučování: pomáhat učitelům SOŠ a SOU v jejich práci;
2. **Modul kurikula odborného vzdělávání**, cíl koučování: podporovat implementaci kurikulární reformy v jejím dalším průběhu;
3. **Výstupy projektu - metodiky a jejich používání, přenos zkušeností**, cíl koučování: zajistit účinné využívání metodické materiálů a výstupů projektu na SOŠ a SOU;
4. **Evaluační vzdělávacích programů**, cíl koučování: hodnotit kvalitu vzdělávacího programu z různých pohledů;
5. **Spolupráce a rozvoj lidských zdrojů ve školství**, cíl koučování: dále se zlepšovat a vzdělávat při a pro práci ve školství.

Posloupnost naplnění uvedených modulů byla libovolná. Od dodavatele bylo požadováno poskytnutí minimálně 2000 hodin koučování pro 100 vybraných osob.

1.3 Harmonogram a místa koučování

Koučování bylo ve všech krajích zahájeno v březnu 2012 (výjimečně v Moravskoslezském, Královéhradeckém kraji a v kraji Vysočina v dubnu) dvouhodinovou úvodní schůzkou ke koučování a do konce června probíhalo v místech pracovišť Regionálních konzultačních center (viz Tabulka 1).

Tabulka 1: Harmonogram a místa úvodních setkání ke koučování v RKC a v NÚV

KRAJ	MÍSTO	DATUM	KOUČ
NÚV	NÚV, Weilova 1271/6, Praha	7. 3. 2012	Jakub Švec
		9. 3. 2012	Zdeno Matula
Hl. m. Praha	RKC Praha 5 Smíchov, Kořenského 10	13. 3. 2012	Martin Kozel
		26. 3. 2012	
Jihočeský	RKC Sezimovo Ústí, Budějovická 421	22. 3. 2012	Kateřina Lichtenberková
Jihomoravský	RKC Brno, Hybešova 15	29. 3. 2012	Irena Štěpánová
Karlovarský	RKC Plzeň, Sady 5. května 42	21. 3. 2012	Jana Procházková
Královéhradecký	RKC Hradec Králové, Štefánikova 566	2. 4. 2012	Zdeno Matula
Liberecký	RKC Liberec, Masarykova 18	22. 3. 2012	Marcela Laštovičková
Středočeský	RKC Nymburk, Palackého třída 222	27. 3. 2012	Jakub Švec
Moravskoslezský	RKC Ostrava, Dvořákova 7	27. 4. 2012	Sylvie Navarová
		3. 5. 2012	
Olomoucký	RKC Olomouc, Rooseveltova 79	15. 3. 2012	Darja Ždanová
Pardubický	RKC Pardubice, Sukova třída 1260	26. 3. 2012	Michal Karnet
Plzeňský	RKC Plzeň, Sady 5. května 42	21. 3. 2012	Jana Procházková
Ústecký	RKC Varnsdorf, Bratislavská 2166	29. 3. 2012	Darja Ždanová
Vysočina	RKC Jihlava, Žižkova 20	16. 4. 2012	Jana Čihounková
Zlínský	X	X	X

V tabulce jsou uvedeny termíny úvodních setkání ke koučování, které probíhaly v jednotlivých krajích a v NÚV v Praze. Pracovníci RKC ve Zlínském kraji se do nabídky koučování nezapojili vzhledem k probíhajícímu projektu s podobným zaměřením.

2. Informace o průběhu koučování

Koučování se účastnilo celkem 100 účastníků, z toho 71 účastníků tvořili pracovníci Regionálních konzultačních center v ČR (dále RKC) a 29 účastníků bylo z NÚV. Rozsah koučinku byl nastaven na max. **30 hodin** na každého účastníka, pro úspěšné absolvování byl stanoven min. rozsah 24 hodin koučinku.

Koučování probíhalo individuálně nebo skupinově. Individuální koučování mohlo mít několik forem - setkání tváří v tvář, telefonický hovor, či „skypování“. Skupinové koučování bylo jakékoli prezenční koučování, kterého se účastnili dva až osm účastníků.

V každém kraji se uskutečnila jedna úvodní schůzka ke koučování, jejímž cílem bylo poznat se s koučem, který byl k dispozici po celou dobu koučování, ujasnit si metody koučování, principy a seznámit s průběhem realizace zakázky. Dalším cílem úvodní schůzky bylo naplánovat setkání, která mohla být vedena skupinovou formou (pro max. 8 členné týmy) a individuální formou koučování nebo kombinací obou forem. Záleželo na dohodě kouče s účastníky, na jejich požadavcích, potřebách a časových možnostech.

Vzdělávání bylo koncipováno do pěti tematických modulů. Skupinová forma koučování nabízela propojit moduly s různými tématy. V rámci modulů 1, 2, 3 a 5 byla volena např. tato témata: řešení konfliktů, respekt k učitelům, spolupráce s rodiči, šikana na škole, motivace učitelů, komunikace, šíření výstupů projektu, vedení a řízení a další. Témata u individuální formy koučování se nesledovala, jelikož individuální koučink se považuje za důvěrnou schůzku mezi koučem a koučovaným.

2.1 Čerpání hodin

Dodavatel se zavázal poskytnout zadavateli celkem 2000 hodin koučování. Od začátku realizace zakázky po její skončení k 30. 6. 2012 se podařilo vyčerpat celou časovou dotaci. V tomto směru lze tedy říci, že zakázka byla úspěšně splněna.

Účastníci koučování mohli svou hodinovou dotaci vyčerpat skupinovou či individuální formou koučování. I přes počáteční očekávání, že budou účastníci preferovat individuální formu koučování, bylo více využíváno skupinové formy a to v 72 %, individuální koučování volilo 28 % účastníků. Převážná většina hodin koučování proběhla na základě osobního setkání, pouze 5 % účastníků v rámci časové úspory využilo koučování pomocí služby Skype. Skupinová forma koučování poskytovala výměnu zkušeností, sdílení a definování problémů a navrhování jejich řešení, fungovala skupinová dynamika, což také vedlo ke stmelení týmů lektorů a konzultantů.

Po zahájení veřejné zakázky bylo v březnu čerpáno 155 hodin, z toho byl individuální koučink 24 hodin a skupinový 131 hodin. V dubnu se uskutečnilo 510 hodin, z toho 132 hodin byl individuální a 378 skupinový koučink. V květnu bylo čerpáno 644 hodin, z toho 178 individuálně a 466 při skupinovém koučinku. V závěru veřejné zakázky se v červnu čerpalo 958 hodin, 290 hodin v rámci individuálního a 668 v rámci skupinového koučování. Celkově došlo k čerpání 2 267 hodin v rámci individuálního i skupinového koučinku, přičemž 267 hodin nad rámec stanoveného minima byl nehrazený bonus.

Celkem 74 % účastníků absolvovalo 24 hodin koučování a více, a tím tedy úspěšně ukončili koučování.

3. Sledování zakázky a hodnocení vzdělávání

Průběh veřejné zakázky byl monitorován výjezdy členů realizačního týmu (NÚV) a řídicího týmu včetně MŠMT do jednotlivých krajů. Členové realizačního týmu prováděli **monitoring koučování** a navštívili všech 13 pracovišť (RKC) v krajích včetně Prahy a NÚV, kde koučování probíhalo. Jednalo se o *úvodní schůzky ke koučování* v sedmi krajích a *skupinové koučování* v šesti krajích. V průběhu a ke konci zakázky byli účastníci dotazováni prostřednictvím **telefonických rozhovorů** na průběh koučování, spokojenost se zakázkou, s koučem. Zpětnou vazbu realizační tým dále zjišťovat prostřednictvím **elektronického**

dotazníku, který vytvořil a zaslal všem účastníkům, resp. 100 účastníkům. Druhý **dotazník**, který vytvořila firma Interquality, měl sledovat posun a rozvoj účastníků v rámci koučování. Dalším zdrojem informací pro hodnocení a dobrý průběh zakázky byly **supervizní schůzky koučů**, které se konaly 1x v měsíci. Členové realizačního týmu se účastnili dvou schůzek (3. května a 5. června 2012) ve firmě Interquality.

3.1 Vyhodnocení telefonických hovorů s účastníky a elektronického dotazníku ke koučování

Celkem bylo uskutečněno 20 telefonických hovorů. Všichni dotázaní účastníci byli s průběhem koučování spokojeni, 15 z nich uvedlo, že mají potíže zakomponovat hodiny koučování do nabitého pracovního procesu a zmínili krátkou dobu na realizaci koučování. Jeden účastník považoval koučování 1x týdně za příliš intenzivní. Tři dotázaní účastníci považovali skupinovou formu koučování za přínosnější vzhledem k různým a zároveň konkrétním pohledům na téma, výměně zkušeností díky různorodému složení účastníků. Dva účastníci uvedli, že je velmi důležité, aby ve vztahu kouč-koučovaný byla vzájemná důvěra, resp. výběr kouče je zásadní pro úspěšné koučování a spokojenost účastníka. Dva účastníci uvedli, že si díky koučování ověřili, že principy koučování dodržují v některých reálných situacích a že jsou metody využitelné v praxi.

Pro celkové hodnocení byl použit elektronický dotazník (viz příloha ke zprávě Vyhodnocení elektronického dotazníku ke koučování).

V závěru veřejné zakázky ke koučování byla od účastníků získána zpětná vazba prostřednictvím elektronického dotazníku vytvořeného realizačním týmem projektu Kurikulum S. Dotazník měl návratnost 96 %, resp. ze 100 účastníků, a skládal se z pěti uzavřených otázek a jedné otevřené otázky. Podrobné vyhodnocení najdete zde http://www.nuov.cz/uploads/KURIKULUM/dotaznik_ke_koucovani_vyhodnoceni.pdf.

Shrnutí a závěry ze zpětné vazby:

- Účastníci považují vzdělávání formou koučování za úspěšné. 96 % účastníků odpovědělo, že byli s metodou koučování spokojeni.
- Metoda koučování byla pro drtivou většinu účastníků přínosná s tím, že ji budou nadále či příležitostně využívat.
- Nejvíce účastníků považuje metodu koučování vhodnou pro profesní i osobnostní rozvoj.
- Vzdělávání formou koučování doporučují účastníci převážně vedoucím pracovníkům na školách, dále také učitelům pro jejich vlastní rozvoj.
- Zpětná vazba nám potvrzuje, že takto organizovaná zakázka byla úspěšná po organizační stránce.

3.2 Spolupráce všech zúčastněných stran veřejné zakázky

Spolupráce byla po všech stránkách velmi dobrá a úspěšná. Dodavatel služby, firma Interquality, úzce spolupracoval se zástupci realizačního týmu (NÚV).

V průběhu plnění veřejné zakázky ke koučování se konaly celkem 3 supervizní schůzky koučů, na kterých se řešil průběh plnění zakázky, případné organizační či obsahové nedostatky,

spolupráce koučů s účastníky koučování v jednotlivých regionech. Zástupci realizačního týmu se účastnili dvou supervizních setkání. Schůzky probíhaly sdílením událostí, aktivit a zpráv z regionů od jednotlivých koučů.

Během zakázky se realizační tým setkával se zástupci firmy Interquality. Na těchto schůzkách se sledovalo čerpání časové dotace, hodnotilo se zapojení účastníků, navrhovaly se další postupy při organizaci, případně se řešily vzniklé překážky. Tato vzájemná komunikace byla velice efektivní, což se kladně odrazilo na spokojenosti účastníků s organizací koučování (viz http://www.nuov.cz/uploads/KURIKULUM/dotaznik_ke_koucovani_vyhodnoceni.pdf).

Účastníci koučování se ve všech krajích dobře zapojili do komunikace s kouči a společně organizovali setkávání ve skupinách či individuálně. I přes náročné pracovní období, které v sobě neslo druhé pololetí roku 2012, se účastníkům s pomocí koučů podařilo naplnit rozsah veřejné zakázky.

3.3 Shrnutí a doporučení firmou Interquality

Na konci koučování účastníci vyplňovali evaluační dotazníky, které sloužily firmě Interquality ke zhodnocení posunu účastníků. Návratnost dotazníků byla 58 %. Ze získaných dotazníků vyplývá, že se účastníci v dovednostech, které oni sami evaluují, posunuli a že jim koučování bylo přínosem. Individuální přínos koučování je však natolik osobitou záležitostí, že by bylo nutné za účelem přesnějších dat kontaktovat jednotlivé respondenty a získat od nich konkrétnější odpovědi, v čem a jak jim koučování pomohlo.

Projekt proběhl úspěšně, celkem 99 účastníků ze sta odevzdalo své výkazy o koučování a získalo certifikát. Z nich 74 absolvovali 24 a více hodin koučování.

Osvědčila se jak skupinová, tak individuální forma koučování a zejména možnost obě formy kombinovat a doplňovat. Podařilo se nám provést většinu koučování osobně (v 95%), s minimem využití technických prostředků (skypu).

Osvědčila se pružnost hodin (až 30), výběr z několika koučů, atmosféra bezpečí a důvěry.

Pro příští podobný projekt bychom doporučili pojmout metody práce s účastníky poněkud širěji či volněji: koučování doplnit o další formy podpory, včetně např. poradenství a školení. Proto bychom pro příště doporučovali větší metodickou svobodu koučů – aby mohli metody více volit a přizpůsobit cílové skupině.

Také bychom doporučili výběr témat nechat více na cílové skupině – nesusazovat koučování předem danými tématy (tj. pěti moduly), ale nechat koučovaným dostatečnou volnost ve výběru cílů podpory v nejširší vazbě na jejich práci, tj. koučování důsledně zaměřit individuálně.

(Zdroj: Závěrečná zpráva firmy Interquality, Mgr. et Mgr. Jakub Švec)

4. Závěr

Účastníci koučování se dobře zorientovali v pěti tematických modulech a dokázali si vybrat témata týkající se jednotlivých modulů. Velmi důležité bylo vytvoření důvěry mezi koučem a účastníky koučování. Zaručení diskretnosti mělo vliv na výběr témat a otevřenost účastníků. Koučování nabídlo příležitost k zamyšlení a řešení problémů. Účastníci ocenili možnost vyzkoušet si všechny nabízené formy koučování, resp. skupinovou, individuální a koučink přes Skype.

Zlepšování kompetencí učitelů ve středních školách do značné míry závisí na kvalitě lektorů a konzultantů z regionů a NÚV, kteří zajišťují další vzdělávání pedagogických pracovníků. Formou koučování měli tito lektoři možnost rozvinout své schopnosti a odborné kompetence a najít pomoc při řešení problémů, které mají třeba právě při spolupráci s pedagogickými pracovníky na školách.

Celkem 74 % účastníků absolvovalo 24 hodin koučování a více, a tím tedy úspěšně ukončili koučování.

Realizace veřejné zakázky přispěla k udržitelnosti celého projektu Kurikulum S. Jak vyplývá z vyhodnocení elektronického dotazníku, většina absolventů koučování do budoucna plánuje rozvíjet své schopnosti právě touto formou vzdělávání (viz http://www.nuov.cz/uploads/KURIKULUM/dotaznik_ke_koucovani_vyhodnoceni.pdf).

Udržitelnost celého projektu Kurikulum S byla výrazně ovlivněna modulem č. 3, který byl zaměřen na podporu využívání metodických materiálů projektu Kurikulum S na školách.

Závěrem lze říci, že celá veřejná zakázka byla úspěšně zakončena a to jak z pohledu úspěšnosti čerpání hodin, tak z pohledu organizace a spokojenosti účastníků. Ačkoliv se jednalo o novou formu vzdělávání, se kterou většina účastníků neměla zkušenosti, a přes prvotní nedůvěru k této metodě, bylo koučování v závěru hodnoceno jako přínosné a motivující.

Níže uvádíme kontakty na absolventy koučování v rámci této zakázky, kteří jsou ochotni poskytnout informace a podělit se o své zkušenosti s koučováním:

Mgr. Roman Křivánek – tel.: +420 736 489 749, e-mail: krivanek@vys-edu.cz

Mgr. Jitka Jarníková – tel.: +420 274 022 600, e-mail: jitka.jarnikova@nuv.cz